

Ko ha Faka'ohovale Faka-Kilisimasi

Fai 'e Jane McBride
(Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni)

"Ke ke ma'u ha Kilisimasi fiefia! . . . 'Akilotoa 'aki koe e 'ofa'" (Children's Songbook, 51).

Ne loto-mamahi 'a 'Aná 'i he'ene hū atu ki he lokí 'o mamata ki he fu'u 'akau Kilisimasi. Ne pā 'a e mīsini fakamāfana vai 'i honau falé, pea na'e tāfea e vai he falikí. Na'e kei feinga e Tangata'eikí ke holo mātu'u e vai. Na'e pīponu ha 'ū me'a'ofa 'i he lalo 'akaú.

Na'e to'o 'e 'Ana mo hono ongo tuonga'ane ikí ha 'ū taueli pea feinga ke

holo mātu'u e 'ū me'a'ofá. Ka na'e 'ikai ke fu'u 'aonga ia. Ne 'osi palapala ia.

Na'e lolotonga foua 'e he fāmilí 'o 'Aná ha taimi faingata'a. Na'e 'ikai ha ngāue ma'u-anga pa'anga 'a 'ene tamaí. Na'e teu ke fā'ele'i mai 'e he'ene fine'eikí ha pēpē, pea na'e lahi 'ene fa'a puké. Pea ko 'eni, he 'ikai ke nau ma'u ha 'ū me'a'ofa ki he Kilisimasi.

'I he teuteu 'a 'Ana ke mohe 'i he pō ko iá, na'á ne fanongo ki he talanoa 'a 'ene ongomā-tu'á 'i he peitō.

"Ko e hā e me'a te ta fa?" Ko e fehu'i ange ia 'a e Fine'eikí. Na'e ongo 'o hangē 'okú

ne tangí. "Oku 'ikai ha'ata pa'anga fe'unga ke totongi 'aki e falé, pea ko 'eni 'oku 'ikai ke toe 'i ai ha'ata 'ū me'a'ofa ma'á e fānaú." Na'e ongo'i manavahē mo tailiili 'a 'Ana.

Na'e pehē ange 'e he Tangata'eikí, "Te ta toki fakakaukau 'i pē ha me'a."

Ne lue atu 'a 'Ana ki peito. Ne kakapa atu 'a e Fine'eikí 'o fā'ofua kiate ia. 'I he fā'ofua 'a 'Ana ki he kete 'a e Fine'eikí, na'á ne ongo'i 'oku ngaue e pēpē. Na'á ne malimali. "Oku mei ha'u 'etau pēpē fo'ou. 'Okú ke fa'a talamai ma'u pē ko e pēpē ko ha mana ia."

Ne malimali atu e Fine'eikí. "Oku tonu ia. 'Okú lahi e ngaahi me'a ke tau hounga'ia ai."

Ne pehē atu e Tangata'eikí, "Oku tau 'i heni kotoa pē." Na'á ne 'uma ki he 'ulu 'o 'Aná. "E sai pē ia."

'I he foki 'a 'Ana ki hono lokí, na'á ne fanongo atu 'oku fetāngihi 'a hono ongo tuonga'ané. Na'á ne tangutu hifo 'i he mohenga 'o Tēvitá.

Ne pehē ange le'o sī'i 'e Tēvita, "Oku loto-mamahi e tokotaha kotoa."

Na'e mihimihi pē 'a Lopi mo pehē ange, "Pea he 'ikai ke toe 'i ai ha'atau me'aofa."

Ne toe pehē atu pē 'a 'Ana, "E sai pē ia. Te ke toki 'ilo'i pē."

Kimu'a pea tokoto 'a 'Ana ki hono mohengá, na'á ne tū'ulutui 'o kole ki he Tamai Hēvaní pe ko e hā ha me'a te ne lava 'o fai ma'a hono fāmilí. Na'e 'ikai ke 'i ai ha'ane pa'anga ke fakatau mai 'aki ha 'ū me'a'ofa, ka na'á ne kei ongo'i pē ha ongo māfana mo fiamālie 'i hono lotó.

'I he pongipongi haké, na'á ne tokoto pē 'i hono mohengá 'o fakakaukau 'i ha ngaahi miniti sī'i kimu'a peá ne teuteu ki he akó. Na'e ha'u ha fo'i fakakaukau kiate ia! Na'á ne fakavave atu ki 'api 'i he ho'atā ko iá 'o fai 'ene ngaahi ngāue faka'apí mo e ngāue fakaakó. Na'á ne ma'u ha 'ū pepa mo e afo mo ha 'ū peni faka'ilonga mo e 'ū sitika na'á ne ma'u 'i hono fai'ahó. Na'á ne fetuku kotoa ia ki hono lokí pea tāpuni e matapaá.

Na'e mei kata 'a 'Ana 'i he taimi na'á ne fakakaukau ai ki ha 'ohovale hono fāmilí. Na'á ne 'uluaki peluki e la'i-pepá pea ha'iha'i fakataha 'aki e afó ke fa'u ha fanga ki'i tohitufa 'e fā. Na'á ne fili ha fo'i sitika fetu'u ke fakapipiki 'i he ki'i tohitufa 'a e Fine'eikí pea mo ha fo'i palanite

ma'á e Tangata'eikí. Na'á ne 'ai ha ki'i kuli 'i he tohitufa 'a Tēvitá pea mo ha fo'i lōketi ma'a Lopi.

Ne kamata leva 'a e tā fakatātā 'a 'Aná. Na'á ne tā ha fakatātā 'o 'ene Fine'eikí 'okú ne tafi 'a e falikí. Na'á ne tā ha fakatātā 'o'ona 'oku fai 'ene feime'atokoni mo e Tangata'eikí, mo ha fakatātā 'e taha 'okú ne va'inga soka mo Tēvita, mo hano fakatātā 'okú na laukonga mo Lopi. Na'e 'aho lahi 'ene feinga ke fakafonu e tohitufa takitaha 'aki ha 'ū fakatātā.

Ne faifai pea a'u ki he efiāfi kimu'a 'i he Kilisimasi, pea tuku fakalelei 'e 'Ana 'a e 'ū tohitufá 'i he lalo 'akaú.

'I he pongipongi hono hokó, na'á ne foaki ki he tokotaha takitaha 'i hono fāmilí ha ki'i tohitufa. Na'e pehē ange 'e Tēvita, "Oku ou sai'ia 'i he 'ū fakatātā ko 'eni. 'Okú ou sai'ia he 'akapulú."

Na'e pehē ange fiefia 'e 'Ana, "Oku 'ikai ko ha fakatātā 'ata'atā pē ia. Ko ha 'ū kūponi ia! 'Okú fakahaa'i atu 'e he 'ū fakatātaá 'a e me'a kotoa te u fai ma'aú."

Na'e pehē ange 'e he Fine'eikí 'i he'ene huke hake 'a e ki'i tohitufá, "Ko e me'a'ofa lelei taha 'eni kuó ke foaki mai ma'amautolú." Na'e hounga'ia 'a 'Ana 'i he tokoni 'a e Tamai Hēvaní ke ne fakakaukau ki hono ngaohi 'o e 'ū kūponi ki he Kilisimasi. Ne 'amanaki ke 'i ai ha pēpē fo'ou, pea 'i he tokoni 'a e Tamai Hēvaní, 'e lelei e me'a kotoa pē. ●

'Oku nofo 'a e tokotaha na'á ne fa'u 'i Kololoto, USA.

TĀ FAKATĀTA 'A CHRIS DANGER

